DE BINDING

VERBINDT KUNST EN CULTUUR AAN ONTMOETING

In opdracht van Cool kunst en cultuur.
november 2024

Mirjam Flik
independent professional

INHOUDSOPGAVE

H1 INLEIDING 3

H2 GEMEENTE DIJK EN WAARD IN EEN CULTURELE CONTEXT 4

2.1 KUNST EN CULTUURAANBOD 4
2.2 BELEID 6
2.3 SUBSIDIEBELEID 6
2.4 IN EEN REGIONAAL PERSPECTIEF 6
2.5 KANSEN EN UITDAGINGEN IN DE CULTURELE INFRASTRUCTUUR 7
2.6 CREATIEVE RUIMTES EN DIGITALISERING 7
2.7 DE BINDING ALS CULTURELE SPIL 7
2.8 SWOT- ANALYSE 8

H3 KUNST VERBINDEN AAN SOCIALE ONTMOETING: HET PROFIEL 8

3.1 THIRD PLACES: SOCIALE ONTMOETINGSPLEKKEN 9
3.2 CONTOUREN VOOR EEN PROGRAMMA 9

H4 PERSPECTIEF VOOR DE TOEKOMST 10

4.1 UITGANGSPUNTEN 10
4.2 OP DE KORTE TERMIJN 11
4.3 VERWEVEN MET BELEID 11

BIJLAGE 1: RESPONDENTEN 13

BIJLAGE 2: BRONNEN EN LITERATUUR 14

H1 INLEIDING

De gemeente Dijk en Waard heeft Cool kunst en cultuur gevraagd om het beheer en de programmering van De Binding over te nemen met als doel het gebouw opnieuw te positioneren als cultureel centrum in de gemeente. Met ruime ervaring, expertise en een netwerk van makers, kunstenaars, verenigingen en culturele organisaties is Cool kunst en cultuur de uitgelezen partner om van De Binding een nieuwe impuls te geven.

De Binding gelegen tegenover het voormalige gemeentehuis van Langedijk en bekend als het Cultureel en Educatief Centrum (CEC) huisvest diverse maatschappelijke functies. Naast het theater zijn er onder andere het WMO-loket, Jeugdgezondheidszorg (JGZ), de Bibliotheek Kennemerwaard en CSG Jan Arentsz gevestigd. Daarnaast wordt De Binding gebruikt voor gemeenteraadsvergaderingen en als kantoorruimte. Sinds de oprichting in 2008 en een grote renovatie in 2019 is het gebouw van belang als cultureel en educatief centrum maar de impact van de recessie, bezuinigingen en zeker COVID-19 hebben de theateractiviteiten teruggedrongen.

Tot begin 2024 was de verantwoordelijkheid voor de programmering van Theater De Binding in handen van Stichting Social Leisure (SSL). Onder hun beheer bood De Binding een breed cultureel programma met optredens van artiesten zoals Bare Bones Acoustics en Tim Knol, vaak in samenwerking met lokale amateurverenigingen. Door het faillissement van SSL kwam er plotseling een einde aan deze samenwerking waarop de gemeente Dijk en Waard Cool kunst en cultuur als nieuwe partner naar voren schuift om een nieuwe visie te ontwikkelen.

Een nieuwe koers biedt kansen voor meer samenwerking met sectoren zoals de bibliotheek en onderwijsinstellingen. De Binding kan zich ontwikkelen tot een plek waar cultuur, talent en kennis samenkomen. Laagdrempelige activiteiten zoals lezingen, kinderprogramma's en leerwerktrajecten kunnen bijdragen aan persoonlijke groei en welzijn voor inwoners van alle leeftijden. De Binding met een theaterzaal en een oppervlakte van 5.000 vierkante meter biedt veel mogelijkheden voor een gevarieerd cultureel aanbod. In de ogen van sommigen is de theaterfunctie van De Binding nog niet volledig tot bloei gekomen. Een acteur zegt hierover: "er was geen breed gedragen visie. Daar is beleid voor nodig. Fijn dat daar nu openingen voor lijken te zijn."

In samenwerking met lokale partners zoals de bibliotheek, amateurverenigingen en zorginstellingen is er nu de kans om De Binding door te ontwikkelen tot een belangrijke, verbindende plek in de gemeenschap. Cool kunst en cultuur heeft nog niet zo lang geleden stappen gezet op het gebied van sociaal-maatschappelijk georiënteerde programma's. Initiatieven als "Kunst en cultuur op recept" en de "Mee-Zing-Kring" zijn succesvolle voorbeelden van projecten waarin welzijn en cultuur worden gecombineerd. Deze ervaring maakt Cool kunst en cultuur bij uitstek geschikt om invulling te geven aan een nieuw toekomstplan voor De Binding.

In het voorliggende rapport wordt een visie weergegeven waarin alle functies van De Binding – van het theater tot de educatieve ruimtes – als één integraal geheel worden benaderd. Deze visie is opgesteld op basis van gesprekken met betrokkenen waaronder culturele initiatieven, verenigingen, bewoners, kunstenaars en makers aan de hand van een 'cultureel spreekuur'.

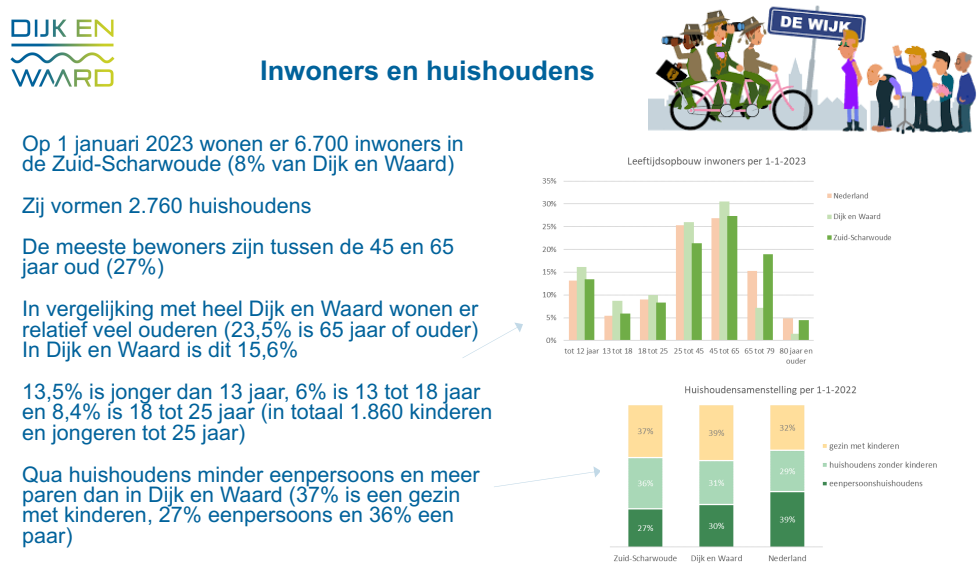
H2 Gemeente Dijk en Waard in een culturele context

Gemeente Dijk en Waard bestaat uit zestien kernen die samen een bevolking van ongeveer 90.050 inwoners tellen. De kernen van Dijk en Waard zijn:

- Stad Dijk en Waard: Heerhugowaard
- Dorpen Dijk en Waard: Broek op Langedijk, Noord-Scharwoude, Zuid-Scharwoude, Oudkarspel, Koedijk, Sint Pancras, De Noord, Veenhuizen, Verlaat
- Buurtschappen Dijk en Waard: Broekhorn, Pannekeet, Draai,'t Kruis, Frik, Kabel

Onder deze kernen is Heerhugowaard de grootste terwijl de dorpen Oudkarspel, Noord-Scharwoude, Zuid-Scharwoude en Broek op Langedijk gezamenlijk als Langedijk worden aangeduid. Samen vormen ze de op een na grootste kern van de gemeente met ongeveer 21.000 inwoners.

In relatie tot De Binding volgt hieronder een weergave van inwoners en huishoudens in Zuid-Scharwoude. Het aantal bewoners is in vergelijking met de rest van de gemeente ouder:



2.1 Kunst en cultuuraanbod

Het culturele landschap van de gemeente Dijk en Waard is uiteenlopend met een mix van stedelijke en meer landelijke cultuuruitingen. In de aard van het aanbod ligt de nadruk op culturele evenementen, erfgoed en natuurrecreatie waarbij de bezoekersstromen sterk afhankelijk zijn van het seizoen.

Voormalig gemeente Langedijk benadrukt het agrarische erfgoed met het Museum BroekerVeiling als belangrijkste vertegenwoordiger terwijl Heerhugowaard zich richt op de droogmakerij en stedelijke ontwikkeling, hierbij ondersteund door organisaties zoals de Oudheidkundige Vereniging Heerhugowaard. Samen vertegenwoordigen ze met instellingen als het Poldermuseum (Stichting Den Huygen Dijck) belangrijke aspecten van het Noord-Hollandse erfgoed wat ook wordt benadrukt in de Strategische Omgevingsvisie van Dijk en Waard (2024).

In de Gemeente Dijk en Waard zijn onder meer de volgende culturele instellingen actief:

- **Muziekverenigingen**: er zijn verschillende muziekverenigingen in de gemeente zoals Fanfare Hou en Trouw, Accordeonensemble Dijk en Waard (onderdeel van Cool muziekeducatie), Het Blazersensemble, Muziekvereniging Kadans, Harmonie Excelsior, Muziekvereniging Aurora Koedijk, Muziekvereniging Advendo, The Presenters die onder andere optreden voor inwoners van zorginstellingen. Cool kunst en cultuur zelf ondersteunt muzikale initiatieven en evenementen in de regio waaronder concerten en muzieklessen voor diverse doelgroepen, zoals vluchtelingen.
- **Podiumkunsten**: Cool kunst en cultuur, De Binding, Popschool Your Song, Langedijker Toneelgroep Metamorfose, De Rode Leeuw, Het Pancrasser Zoldertheater, Poppodium B3. Stichting Lief Langedijk: ondersteunt maatschappelijke initiatieven op het gebied van welzijn, onderwijs, cultuur, jeugdzorg en religie.
- **Bibliotheek Kennemerwaard**
- **Beeldende kunst:** Atelier 6 Creatief, Artfarm, Cool kunst en cultuur, Fotoclub Heerhugowaard, HAK'79, Het Behouden Huis. In Dijk en Waard worden drie kunstroutes georganiseerd: Heerhugowaard, Langedijk en Sint Pancras. Zie voor een overzicht van kunstenaars, exposities en buitenkunst de website van Kunst te Kijk in Dijk en Waard.
- **Festivals en evenementen**: Indian Summer Festival, Liquicity Festival, Mixtream festival Dijk en Waard, Het Langedijker Koren Festival, Popweekend Dijk en Waard, Lichtjesavond Langedijk Waterrijk, Bevrijdingspop Heerhugowaard, 't Kruis Bruist.
- **Musea en erfgoed:** Museum BroekerVeiling, Stichting Langerdijk Verleden, Historische Vereniging Sint Pancras, Het Regthuis in Oudkarspel, De Sint Jan de Doperkerk in Noord-Scharwoude, Poldermuseum Heerhugowaard, De Twuyvermolen, Kunstboerderij Artfarm, Praalgraf Brederode en Veenhuizerkerk.
- **Koren:** Het Langedijker Koor, Popkoor Popcorn, Gospelkoor Langedijk, Gemengde Zangvereniging St. Caecilia, Hollands Vocaal Ensemble, De Cantorij, Heerhugowaard gemengd koord, Interkerkelijk koor Vergatus, Mannenkoor De Lofstem, Interkerkelijk koor Vergutas, Barbershop Singing Heerhugowaard, Oecumenische zanggroep Echo, Smartlappenkoor De Smartsingers. Naast deze koren zijn er nog andere kleinere zanggroepen en projectkoren actief in de gemeente Dijk en Waard.
- **Klassieke muziek:** voor de klassieke muziek geldt dat er verschillende instellingen en initiatieven zijn zoals de Muziekkring Heerhugowaard die concerten en evenementen organiseert voor de lokale gemeenschap, Coolplein Openluchttheater met zomerconcerten, vaak in samenwerking met andere muzikale organisaties en in regionaal verband International Holland Music Sessions.
- **Jeugdcultuur:** Cool kunst en cultuur (voor jongeren), Stichting Villa Artquake Kunstprojecten voor jongeren, Jongerencentrum Kompleks, HAL25 (De Broeikas) Alkmaar maar vlakbij Dijk en Waard, Jongerencentrum locatie De Wup 55 in Broek op Langedijk, Wijkcentra met jeugdactiviteiten: wijkcentrum De Horst *(niet gericht op jongeren)* , Wijkcentrum de Zon (niet gericht op jongeren) , MET Dijk en Waard.

De geschiedenis van de popmuziek in Heerhugowaard en Langedijk illustreert het belang van lokale muziekscenes voor talentontwikkeling. In de jaren '70 en '80 bood de regio ruimte aan jonge bands om op te treden en te repeteren in buurthuizen en jongerencentra, zoals Popcentrum De Koog in Langedijk. Hier ontstonden nieuwe bands in genres als rock, punk, en pop, die uitgingen van een doe-

het-zelf-mentaliteit. Podia als de Waerdse Tempel trokken nationale en internationale artiesten aan en dienden als springplank voor lokaal talent. Na de fusie van de gemeentes zorgen initiatieven zoals Popschool Your Song en festivals als Indian Summer voor een levendige popcultuur.

Voor de Binding kan de ontwikkeling van talent binnen de popmuziek een inspirerende gedachte zijn voor de toekomst. Denk aan het creëren van creatieve broedplaatsen, repetitieruimtes en werkplaatsen. Jonge makers krijgen op deze manier de kans om te experimenteren en hun talenten verder te ontwikkelen, vergelijkbaar met hoe de muziekscene dit eerder deed[1].

2.2 Beleid

Het Integraal Beleidskader van de gemeente Dijk en Waard[2] verbindt cultuur met andere maatschappelijke domeinen zoals zorg, welzijn en gezondheid. Dit beleidskader geeft aan dat cultuur een essentiële rol speelt in preventie. De gemeente hecht waarde aan begrippen als toegankelijkheid, inclusie, diversiteit en de rol van kunst en cultuur in het bevorderen van sociale samenhang. Door culturele activiteiten te integreren in programma's voor zorg en welzijn wordt gewerkt aan het versterken van sociale cohesie, het verbeteren van mentale gezondheid en het stimuleren van actieve deelname binnen de samenleving.

2.3 Subsidiebeleid

Dijk en Waard heeft een actief subsidiebeleid gericht op het versterken van de culturele sector. Dit omvat steun voor concerten, muziekverenigingen en kunsteducatie met speciale aandacht voor jeugd en talentontwikkeling. Activiteiten zoals festivals, exposities en kunstmarkten krijgen subsidie waarbij de gemeente inzet op samenwerking en toegankelijkheid. De gemeente zet binnen het sociaal domein in op het belang van ‘samendoen’. Ze benadrukt daarmee het belang van cultuur en kunst als verbindend element voor verschillende groepen binnen de gemeente. Binnen het subsidiebeleid worden bijvoorbeeld creatieve activiteiten, workshops en culturele evenementen gestimuleerd om de mentale en emotionele gezondheid te bevorderen en sociale interactie aan te jagen. Een prachtig voorbeeld tegen ‘sociale verkilling’ is het ‘Social Sofa’-project waarbij buurtbewoners letterlijk op de bank met elkaar in contact komen.

2.4 In een regionaal perspectief

De fusie van Heerhugowaard en Langedijk biedt nieuwe kansen voor samenwerking tussen culturele instellingen. Een kans is het Kunst- en Cultuurprogramma Kanaalpark 2025-2030. Dit programma heeft als doel het Kanaalpark te ontwikkelen tot een culturele hub voor evenementen, waaronder muziek, theater en beeldende kunst. De inzet op cultureel erfgoed en toerisme zoals het Rijk der Duizend Eilanden en de musea vormt de kern van een economische stimulans in de regio.

---

[1] In dit verband is het goed om ook Café- Zalencentrum Concordia in Noord-Scharwoude te noemen. Dit centrum speelde een belangrijke rol in het lokale muziekonderwijs en organiseerde repetities, concerten en muzikale evenementen. Jongeren uit de regio kregen hier de kans om hun muzikale vaardigheden te ontwikkelen binnen de vereniging. Concordia was van groot belang voor de gemeente Langedijk door haar bijdrage aan cultuur, sociale cohesie, talentontwikkeling, traditie en lokale evenementen.

[2] Integraal Beleidskader Sociaal Domein 2023-2027

2.5 Kansen en uitdagingen in de culturele infrastructuur

De culturele infrastructuur geeft mogelijkheden maar kent ook enkele belangrijke aandachtspunten. Een groot probleem voor culturele instellingen en kunstenaars is het gebrek aan voldoende financiële middelen en betaalbare werkruimten wat vaak automatisch leidt tot een afname van de culturele levendigheid. Hoewel er subsidies beschikbaar zijn blijken deze vaak ontoereikend om op lange termijnplannen te ondersteunen. De beperkte spreiding van culturele voorzieningen over de kernen van Dijk en Waard is een ander aandachtspunt, net als de cultuurverschillen tussen de twee gefuseerde gemeentes waarbij Langedijk als 'dorpser' wordt ervaren. Een positieve ontwikkeling is de toegenomen cultuurparticipatie sinds de pandemie, hoewel dit herstel niet gelijk verloopt. Vooral in kleinere steden en dorpen blijft de opkomst van evenementen achter. Daarnaast profiteren grotere steden meer van cultuursubsidies wat een uitdaging vormt voor kleinere gemeenten om hun culturele aanbod op peil te houden.

2.6 Creatieve ruimtes en digitalisering

De behoefte aan creatieve werk- en ontmoetingsruimtes is sterk gegroeid maar het gebrek aan geschikte locaties zet ook een rem op de ontwikkeling van de creatieve industrie. Hier komt bij dat veel kunstenaars naar de Randstad trekken vanwege netwerkmogelijkheden. Tegelijkertijd is er ook een omgekeerde beweging gaande waarin mensen vanuit de Randstad naar de provincie verhuizen voor een betere woonomgeving (huis met een tuin). Dit creëert kansen zeker op de langere termijn kansen voor culturele initiatieven in de regio. Dat wil zeggen als er tenminste voldoende ruimte en infrastructuur beschikbaar is. De digitalisering versneld door COVID 19, biedt ook nieuwe mogelijkheden.

2.7 De Binding als culturele spil

De Binding als een multifunctioneel centrum in Zuid-Scharwoude is een onderdeel van de lokale culturele infrastructuur. Het gebouw biedt zeker mogelijkheden voor verschillende culturele activiteiten maar mist een culturele 'signatuur'. Het gebouw wordt vaak niet herkend als een theater of zelfs niet als cultureel centrum.

Maar er liggen wel degelijk kansen om De Binding verder te ontwikkelen.

Lokale verenigingen zoals Popkoor Popcorn, Muziekvereniging Caecilia, Atelier 6 en Stichting Villa Artquake geven aan dat ze behoefte hebben aan een betaalbare zaal en ruimtes voor experiment. Er is ook behoefte aan meer samenwerking. Bijvoorbeeld op het gebied van talentontwikkeling en het organiseren van culturele evenementen, zoals bijvoorbeeld de Internationale Vrouwendag in 2025. De Binding kan zich meer ontwikkelen tot een 'culturele huiskamer' waar makers samenkomen en nieuwe projecten worden opgezet. Daarnaast kunnen samenwerkingen met sportverenigingen, de bibliotheek, scholen en lokale ondernemers de reuring en het gebruik van het gebouw aan de binnen- en buitenkant vergroten. De samenwerking met Csg Jan Arentz ligt voor de hand maar denk ook aan scholen als basisschool De Phoenix en openbare Basisschool De Wijde Veert.

In de omgeving van Langedijk zijn aardig wat sportclubs actief en verenigingen en netwerken van ondernemers zoals Ondernemend Dijk en Waard.

Een ander aandachtspunt is de inrichting van de theaterzaal (waarbij de houten stoelen een terugkerend onderwerp van gesprek zijn) en de verouderde faciliteiten in de theaterzaal die niet

meer voldoen aan de technische eisen van hedendaagse voorstellingen. Aanpassingen naar de huidige normen voor inrichting, geluid en licht zijn hier van belang. En er is zeker ook grote behoefte aan een gastvrije horecavoorziening die bijdraagt aan de theaterervaring en een uitnodigende sfeer neerzet.

2.8 SWOT- ANALYSE

De kansen en uitdagingen voor de culturele infrastructuur in relatie tot De Binding zijn:

Sterktes:
- Sterke lokale (dorpse) betrokkenheid en positieve reputatie.
- Een breed palet aan programma's en evenementen mogelijk.
- Toegankelijk en centraal gelegen.

Zwaktes:
- Beperkte financiële middelen bij amateurgezelschappen en kunstenaars.
- Gebrek aan diversiteit en frequentie in het programma-aanbod.
- Geen optimaal gebruik van (digitale) communicatieplatforms.
- Onvoldoende culturele uitstraling.

Kansen:
- Samenwerking met verschillende stakeholders op lokaal en regionaal niveau.
- Uitbreiding van programma's voor alle doelgroepen.
- Focus op het creëren van een off- en online community rond De Binding.

Bedreigingen:
- Risico van te weinig lokaal aanbod om De Binding 'te vullen'.
- Concurrentie tussen instellingen in het aantrekken van bezoekers.
- Afhankelijkheid van dezelfde subsidieverstrekkers.

De Binding kan uitgroeien tot een culturele spil mits er meer samenwerking komt met culturele en maatschappelijke organisaties, er rekening wordt gehouden met financiële beperkingen[3] en de faciliteiten en uitstraling van het gebouw worden verbeterd. De Binding kan een rol spelen als een gids in het wegwijs maken van gezelschappen die op zoek zijn naar subsidies en fondsen. Een andere mogelijkheid ligt in het delen van diensten en materialen. Denk hierbij aan instrumenten, geluidsapparatuur of vervoer.

H3 KUNST VERBINDEN AAN SOCIALE ONTMOETING: HET PROFIEL

Met een sterke sociaal-maatschappelijke focus kan De Binding in samenwerking met Cool kunst en cultuur zich ontwikkelen tot een 'maakplaats': een laagdrempelige, inclusieve ruimte waar oefenen

[3] *Amateurverenigingen en koren komen op verschillende manieren aan geld. De belangrijkste is de contributies van leden. De hoogte van de contributie is sterk afhankelijk van de kosten van repetitieruimtes, dirigenten, materialen, en optredens etc. Subsidies worden vaak verstrekt om cultuurparticipatie te stimuleren vooral voor amateurkunst. Fondsenwerving is afhankelijk van de knowhow van de leden. Verenigingen en koren verdienen soms geld door betaald op te treden bij lokale evenementen, bruiloften, feesten of andere gelegenheden.*

en creëren centraal staan. Door samenwerking met amateurverenigingen, bands en jongeren biedt De Binding letterlijk ruimte, opleiding en netwerk aan. Er ontstaat op den duur zo een plek waar cultuur, inwoners en publiek elkaar versterken.

3.1 Third Places: sociale ontmoetingsplekken

Het concept van 'third places,' zoals Jos Sentel[4] het beschrijft vormt hierbij een belangrijk uitgangspunt. Dit zijn informele ontmoetingsplekken, zoals cafés, buurthuizen of parken, waar mensen buiten werk en thuis samenkomen en sociale interactie kunnen aangaan. In een samenleving die steeds digitaler en individualistischer wordt spelen third places een cruciale rol in het versterken van sociale cohesie. De Binding kan zo'n third place worden waar buurtbewoners elkaar ontmoeten en waar kunst en cultuur als middel worden ingezet om deze ontmoetingen te faciliteren. Flexibiliteit in het programma van De Binding speelt hierbij een centrale rol, zodat het aanbod kan inspelen op de behoeften en initiatieven uit de gemeenschap zelf. Inwoners, kunstenaars, nieuwkomers en jongeren krijgen de ruimte om hun ideeën en creativiteit te delen.

3.2 Contouren voor een programma

De Binding kan haar maatschappelijke en culturele rol invullen aan de hand van de volgende vijf programmalijnen:

1. **Kunst in zorg en welzijn**
   Kunst draagt bij aan het welzijn van kwetsbare groepen. Initiatieven als 'Lied van je Leven,' waarbij buurtbewoners samen met muzikanten persoonlijke liederen componeren dragen bij aan emotioneel welzijn en verbondenheid. Ook dansworkshops voor mensen met chronische aandoeningen zoals bijvoorbeeld Parkinson, kunnen deel uitmaken van het programma, waarbij beweging en creativiteit bijdragen aan fysieke en mentale gezondheid.

   Een inspirerend voorbeeld is de Cultuur Apotheek die geen medicijnen biedt maar activiteiten. De apotheek heeft als doel om zorgprofessionals te voorzien van culturele activiteiten die bijdragen aan het welzijn en gezondheid van mensen. De apotheek werkt samen met gemeenten, zorgpartners, welzijnsorganisaties en bedrijven.

2. **Vrije theaterprogrammering**
   Gericht op participatie en inclusie biedt deze programmalijn ruimte aan thematische voorstellingen die gemaakt worden met jonge theatermakers.

   Een inspirerend voorbeeld is het project ENTER waarin inwoners via een open call ideeën voor programmering kunnen aandragen wat een festival oplevert dat door de gemeenschap zelf is georganiseerd.

3. **Amateurkunst en try-outs**
   De Binding biedt een podium aan amateurkunstenaars en jonge professionals om te experimenteren. Denk aan een regionaal songfestival of try-outs voor nieuwe producties. Samenwerkingen met organisaties als Stichting Villa Artquake en Popschool Your Song

[4] Jos Sentel: ThirdPlaces – Over het maken van aantrekkelijke en succesvolle plekken in steden.

kunnen jonge makers helpen met coaching, workshops en optredens.

4. **Film en Expo**
   Naast podiumkunsten biedt De Binding ruimte voor filmvertoningen en exposities, bijvoorbeeld films voor ouderen overdag of tentoonstellingen van lokale kunstenaars. Selectie maken uit afstudeerwerken van kunststudenten.

   Een inspirerend voorbeeld is Corrosia Theater, Expo & Film dat al 9 jaar een Graduation Show organiseert volgens een democratisch tentoonstelling model. Samen met de burgemeester en inwoners van Almere bezoeken ze de eindexamententoonstellingen in het hele land. Met een snelcursus kunstkijken van een curator kiezen de bewoners hun favoriete kunstwerken.

5. **Leerwerktrajecten**
   Jongeren kunnen in De Binding leerwerktrajecten volgen in theatertechniek, horeca en andere disciplines in samenwerking met lokale scholen zoals het Vonk onderwijs (voorheen ROC Kop van Noord-Holland, Clusius College en Onderwijsgroep Noordwest Holland). Dit geeft jongeren de kans om praktijkervaring op te doen en hun talent verder te brengen.

Door laagdrempelige ontmoetingen en artistieke initiatieven te ondersteunen kan De Binding uitgroeien tot een zg. Third Place in Dijk en Waard. Hier wordt kunst niet alleen gepresenteerd maar ook ingezet als middel om mensen te verbinden en een hechte, inclusieve ‘community’ te vormen waar iedereen mee mag én kan doen.

H4 PERSPECTIEF VOOR DE TOEKOMST

‘...en zet ook meteen een grote paarse kool op het dak’

De gemeente Dijk en Waard heeft Cool kunst en cultuur gevraagd om het beheer en de programmering van De Binding over te nemen met de ambitie om het gebouw door te ontwikkelen tot een levendig cultureel centrum. De nieuwe visie zet in op meer samenwerking met de culturele sector, het sociaal domein en onderwijsinstellingen waardoor De Binding een plek kan worden waar cultuur, kennis en talent elkaar versterken.

4.1 UITGANGSPUNTEN

De Binding oorspronkelijk opgezet als een multifunctioneel huis van de gemeente heeft door externe factoren zoals de economische recessie en de coronapandemie aardig wat uitdagingen gekend maar er ligt nu een mooie kans om opnieuw maatschappelijk impact te creëren door het aangaan van nieuwe samenwerkingen en activiteiten. We hanteren daarvoor vijf uitgangspunten:

1. Een netwerk van sociale partners, culturele instellingen en bedrijven met als doel om een gevarieerd activiteitenaanbod te produceren.
2. Een laagdrempelig podium waar lokale (jonge) makers zich kunnen presenteren.
3. Opleidingstrajecten in samenwerking met onderwijsinstellingen om talent te ontwikkelen en verder te begeleiden.
4. Toegankelijke culturele en educatieve activiteiten met nadrukkelijke aandacht voor kwetsbare groepen en jongeren.

5. Evenementen zoals markten en festivals die bijdragen aan sociale verbinding en de lokale economie.

4.2 Op de korte termijn

De weg naar het opnieuw neerzetten van De Binding als levendig cultureel centrum gaat uiteraard niet over een nacht ijs en vraagt om een gefaseerde aanpak van vijf tot tien jaar. In de eerste drie jaar zien we volgende stappen voor ons:

1. Het aanstellen van een cultureel kwartiermaker om de samenwerking tussen partijen te stimuleren en de programmering vorm te geven, in afstemming met Cool kunst en cultuur.
2. Het herinrichten van de theaterzaal en het updaten van technische installaties om de zaal aantrekkelijk te maken voor diverse gebruikers.
3. Het verbeteren van de horecavoorzieningen om ontmoetingen te faciliteren.
4. Herinrichten van het werkcafé in overleg met de gemeente zodat culturele en sociale activiteiten hier ruimbaan krijgen.
5. Subsidievoorwaarden en zaalhuur afstemmen met lokale verenigingen om een meer toegankelijk en betaalbaar aanbod te garanderen.

Op de langere termijn kan De Binding zich ontwikkelen tot een productiehuis met een breed aanbod dat mensen inspireert en verbindt. Door ruimte te geven aan experiment kan het gebouw een bijzondere en misschien wel unieke plek verwerven in de regio en met lokaal draagvlak van bewoners.

4.3 Verweven met beleid

De beschreven koers voor De Binding sluit hiermee aan bij het Integraal Beleidskader Sociaal Domein Dijk en Waard 2023-2027 (IKB) waarin het belang van toegankelijkheid, inclusie en sociale cohesie wordt benadrukt. Om welke accenten, thema's en begrippen gaat het hier?

Als het gaat om termen als *toegankelijkheid en inclusie* benadrukt het IKB het belang van toegankelijke voorzieningen voor alle inwoners. De Binding vertaalt dit vanuit haar visie in:

- Het aanstellen van een cultureel kwartiermaker. Deze 'verbindingsofficier' speelt een centrale rol in het maken van cultuur toegankelijk en aantrekkelijk voor verschillende doelgroepen in de gemeente, een manier van werken die direct bijdraagt aan de inclusieve doelen van het beleid.
- Het creëren van betaalbare werk- en repetitieruimtes voor amateurverenigingen waardoor ook mensen met weinig financiële armslag toegang krijgen tot culturele voorzieningen. Dit stimuleert inclusie en verbreedt ook het bereik van De Binding.

Een kernpunt in het IKB is *sociale cohesie door ontmoetingsplaatsen te ontwikkelen waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en samenwerken*. De Binding draagt hieraan bij door:

- Het ontwikkelen van een flexibel cultureel programma dat bewoners betrekt bij het opzetten van activiteiten en evenementen.

- Het inzetten op netwerken met maatschappelijke organisaties zoals zorg, welzijn en onderwijs leidt tot een multidisciplinaire aanpak. Deze verschillende partners bij elkaar sluiten aan bij het beleid waarin kunst en cultuur een brug vormen tussen verschillende sociale groepen.

Het belang van *samenwerking en participatie* in het beleid gaat over aan aanmoedigen van verschillende initiatieven en verenigingen om samen te werken voor een breed gedragen cultuurbeleid. De Binding werkt hieraan mee door:

- Het leggen van verbindingen via de kwartiermaker en door ruimte te bieden aan verenigingen voor samenwerking en het uitwisselen van menskracht en middelen.
- Het ontwikkelen van een eigen marketingstrategie die het centrum letterlijk smoel geeft en herkenbaar maakt voor haar omgeving met een aantrekkelijk en vertrouwd aanbod.

Termen als *een langetermijnvisie en duurzaamheid* tot slot gaan over hoe sociale en culturele structuren bijdragen aan een betrokken gemeenschap. De Binding speelt hierin zeker een rol door zich te ontwikkelen tot:

- Een inclusief productiehuis en ontmoetingsplek wat jongeren en verschillende doelgroepen een platform biedt voor artistieke ontwikkeling en creatieve uitwisseling. Dit versterkt de culturele veerkracht en biedt perspectief aan lokaal talent.
- Een duurzaam ‘web’ van samenwerkingen met inwoners en partners. Het stimuleren van langdurige verbindingen leidt op termijn tot een veerkrachtige en proactieve gemeenschap waarbij De Binding een rol van betekenis speelt in de cultuursector.

Door de focus te leggen op laagdrempeligheid, inclusie en sociale cohesie biedt De Binding een kans om cultuur en de gemeenschap ‘in samenhang’ te ontwikkelen. De beschreven visie sluit aan op bredere maatschappelijke doelen van de gemeente Dijk en Waard en ondersteunt de kernwaarden van het beleidskader: namelijk een inclusieve en samenhangende gemeenschap.

De Binding biedt kortom veel kansen als er op integrale wijze wordt samengewerkt vanuit het IBK en er ruimte is om met verschillende partijen initiatieven te starten. Dat betekent niet dat alles vooraf al bepaald of ingedeeld is maar dat er ruimte blijft om te experimenteren met verschillende doelgroepen en de (lokale) verenigingen.

BIJLAGE 1: RESPONDENTEN

- Ab Tamis (Popkoor Popcorn)
- Ada Zuurbier-Schouten (bewoner)
- Anne Hiddinga (Muziekgroep Featherhair Creations)
- Anita Huibers (Caecilia Muziektheater)
- Celine Dumont (MET Dijk en Waard)
- Ciska Weel (Bewoner)
- Daan van Rooijen (Bewoner)
- Diny Pronk (Bewoner)
- Dirk Johan Ton (Stichting Social Life Center)
- Esmey Merk (Zorgcoördinator bij Inzowijs)
- Esther de Koning (Manager Events & Horeca Cool kunst en cultuur)
- Fokko Bons (Fractiemedewerker PvdA)
- Gerard Walters (Chef kok)
- Hetty Koppelaar (Sport Service Langedijk)
- Inge Struik (team De Binding)
- Jasmiin van Vliet (HHW Sport en de Jongerenalliantie)
- Jesse Heemskerk (Sportcentrum Aerofit)
- Jeanet Schipper (Hospitality Manager De Binding)
- Linda Kaandorp (Bewoner, cabaret)
- Linda Rentenaar (Bibliotheek Kennemerland)
- Liesbeth Veldhuizen (Atelier 6)
- Lineke Kortekaas (Directeur- bestuurder Cool kunst en cultuur)
- Liesbeth Zut (St. Lidwinaschool)
- Maarten Cohen (ACS & Pan Acoustics)
- Marsha Bakker (Communicatie Gemeente Dijk en Waard)
- Marien Leuring (Creatief generalist)
- Marga Ooteman (Internationale Vrouwendag)
- Mark Swallow (Bewoner)
- Mike Harman (Controller en Manager Bedrijfsvoering Cool kunst en cultuur)
- Pieter Greveling (Voorzitter Muziekvereniging ADVENDO)
- Patrick Blokzijl (Beleidsmedewerker sociaal domein gemeente Dijk en Waard)
- Raymond Schavemaker (Jongerencentrum Kompleks)
- René Rootlieb (Schoolleider Jan Arentz College Langedijk)
- Rob Hof (Gemeenteambtenaar, vastgoed De Binding)
- Rob Scheeren (Manager Theatertechniek en Gebouwbeheer Cool kunst en cultuur)
- Ron Wolters (voorzitter Stichting Lief Langedijk)
- Ruben Rijnveld (Kids with Attitude, groepsleider, producent en regisseur)
- Ruud Haarms (Adviseur events & horeca)
- Sasja Dries (Vocal Playground, Sas Singers in Dijk en Waard)
- Siepke Brink (Senior-adviseur democratische vernieuwing, wijk- en dorpsgericht werken)
- Suzanne Dekkers (Consulent Vrijetijdsbesteding Esdégé Reigersdaal)
- Suzanne Boers (Manager Marketing Cool kunst en cultuur)
- Tim Bakker (Popschool Your Song)
- Wieb Zigtema (muzikant)
- Willem Poortvliet (KoolKollektief)
- Wouter van Assendelft (Adjunct en marketeer Museum BroekerVeiling)

BIJLAGE 2: BRONNEN EN LITERATUUR

- Regionaal cultuurprofiel “Zee aan ruimte, land voor cultuur”
- Strategische Omgevingsvisie Dijk en Waard (ontwerp) – maart 2024
- Subsidiebeleid Sociaal Domein Dijk en Waard
- Kunst – en cultuurprogramma Kanaalpark 2025-2030
- Integraal beleidskader sociaal domein 2023-2027
- ‘Thuis in Dijk en Waard’ - coalitieakkoord 2023-2026
- ‘Naar de Stedelijke Cultuurregio Noord- Holland Noord - Plan van Aanpak 2023-2025’ – N. Scholte en N. van Lith
- ‘Buitenplaatsen aan Zee- Bouwstenen voor een culturele buitenplaats 2.0’ – M. Flik
- ‘Noten van Samenspel – een cultuurvisie voor Heiloo’ - M. Flik & A. van Bolhuis (Artifex)
- Probiblio voor bibliotheken (in het kader van de zorgplicht)
- Boekmanstichting Cultuurmonitor in de regio Noord -Holland Noord
- Metropoolregio Amsterdam
- Cultuur en Ondernemen – trends ontwikkelingen en toekomstscenario’s in de culturele sector
- Cultuurvisie 2040 Alkmaar
- Divers/ overig: Websites en jaarverslagen culturele partners Dijk en Waard/ Ontdek Dijk en Waard/ Gemeente Dijk en Waard/ Bureau La Haut.